

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Gdańsk, dnia 9 sierpnia 2024 r.

Poz. 3548

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN-II.4131.49.2024.AK1 WOJEWODY POMORSKIEGO

z dnia 2 sierpnia 2024 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 i poz. 721)

stwierdza się nieważność

§ 2. ust. 2 uchwały Nr III/23/2024 Rady Miejskiej w Miastku z dnia 20 czerwca 2024 r. w sprawie ustalenia czasu bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki oraz wysokości opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego uczniów objętych wychowaniem przedszkolnym w publicznych przedszkolach oraz oddziałach przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Miastko.

Uzasadnienie

W dniu 5 lipca 2024 r. do Wojewody Pomorskiego wpłynęła uchwała Nr III/23/2024 Rady Miejskiej w Miastku z dnia 20 czerwca 2024 r., przekazana przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Gdańsku, w sprawie ustalenia czasu bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki oraz wysokości opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego uczniów objętych wychowaniem przedszkolnym w publicznych przedszkolach oraz oddziałach przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Miastko, zwana dalej „uchwałą”.

Jako podstawę prawną podjęcia uchwały wskazano art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym, art. 13 ust. 1 i 2 w zw. z art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737), dalej jako „u.p.o.”, art. 52 ust. 1, ust. 3 i ust. 4 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 754), dalej jako „u.f.z.o.” oraz obwieszczenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 27 lutego 2024 r. w sprawie wysokości wskaźnika waloryzacji oraz maksymalnej wysokości opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego (M. P. z 2024 r. poz. 174).

W toku czynności nadzorczych, pismem z dnia 10 lipca 2024 r., organ nadzoru zawiadomił Radę Miejską w Miastku o wszczęciu postępowania nadzorczego w stosunku do przedmiotowej uchwały oraz poinformował o możliwości złożenia wyjaśnień w sprawie.

Po przeprowadzeniu postępowania nadzorczego organ nadzoru stwierdził, że badana uchwała w zakresie wskazanym w sentencji rozstrzygnięcia nadzorczego podjęta została z istotnym naruszeniem prawa, tj. art. 52 ust. 1 u.f.z.o. w zw. z art. 7 Konstytucji RP.

Zgodnie z § 1 uchwały, publiczne przedszkola i publiczne oddziały przedszkolne zorganizowane przy szkołach podstawowych, prowadzonych przez Gminę Miastko realizują bezpłatne nauczanie, wychowanie i opiekę w wymiarze 5 godzin dziennie, na zasadach określonych w statutach poszczególnych przedszkoli i szkół. W § 2 ust. 1 uchwały Rada Miejska w Miastku ustaliła wysokość opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego przez uczniów objętych wychowaniem przedszkolnym, do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 6 lat, w czasie przekraczającym wymiar określony w § 1 uchwały w wysokości 1,44 zł za każdą rozpoczętą godzinę faktycznego pobytu dziecka w przedszkolu lub oddziale przedszkolnym zorganizowanym w szkole podstawowej prowadzonej przez Gminę Miastko.

Natomiast w § 2 ust. 2 uchwały organ stanowiący postanowił, że kwota, o której mowa w ust. 1 uchwały podlega waloryzacji na zasadach określonych w art. 52 ust. 4-7 u.f.z.o.

Na wstępie należy wskazać, że przedmiotowa uchwała stanowi akt prawa miejscowego podlegający publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego. Zgodnie z art. 94 Konstytucji RP organy samorządu terytorialnego, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie, ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów. Jednocześnie zasada praworządności wyrażona w art. 7 Konstytucji RP, który stanowi, że organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa, wymaga, aby organ stanowiący gminy, wykonujący kompetencję prawodawczą zawartą w upoważnieniu ustawowym działał ściśle w granicach tego upoważnienia (por. wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 6 grudnia 2012 r., sygn. akt II SA/Wr 686/12).

Zgodnie z art. 13 ust. 1 pkt 2 u.p.o., przedszkolem publicznym jest przedszkole, które zapewnia bezpłatne nauczanie, wychowanie i opiekę w czasie ustalonym przez organ prowadzący, nie krótszym niż 5 godzin dziennie. Z kolei stosownie do treści art. 29 ust. 1 pkt 1 u.p.o., w przypadku szkół i placówek prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego zadania i kompetencje organu prowadzącego, określone w art. 13 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 u.p.o. - wykonuje odpowiednio: rada gminy, rada powiatu, sejmik województwa. Przywołany w podstawie prawnej art. 52 ust. 1 u.f.z.o. stanowi, że rada gminy określa wysokość opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego uczniów objętych wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 6 lat, w prowadzonym przez gminę:

- 1) publicznym przedszkolu i oddziale przedszkolnym w publicznej szkole podstawowej, w czasie przekraczającym wymiar zajęć, o którym mowa w art. 13 ust. 1 pkt 2 u.p.o.;
- 2) publicznej innej formie wychowania przedszkolnego w czasie przekraczającym czas bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki ustalony dla publicznych przedszkoli na podstawie art. 13 ust. 2 u.p.o.

Natomiast, zgodnie z art. 52 ust. 3 u.f.z.o. wysokość opłaty, o której mowa w ust. 1, nie może być wyższa niż 1 zł za każdą rozpoczętą godzinę faktycznego pobytu dziecka w przedszkolu, oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej oraz innej formie wychowania przedszkolnego. Ponadto, na mocy art. 52 ust. 4 i 7 u.f.z.o., maksymalna wysokość opłaty, o której mowa w ust. 3, podlega waloryzacji. Waloryzacja dokonywana po raz pierwszy polega na pomnożeniu kwoty opłaty, o której mowa w ust. 3, przez wskaźnik waloryzacji i zaokrągleniu w dół do pełnych groszy. Kolejne waloryzacje wysokości opłaty polegają na pomnożeniu kwoty opłaty z roku, w którym była dokonywana ostatnia waloryzacja, przez wskaźnik waloryzacji i zaokrągleniu w dół do pełnych groszy. Waloryzacji dokonuje się od dnia 1 września roku kalendarzowego, w którym ogłoszono wysokość wskaźnika waloryzacji ustalonego zgodnie z ust. 5 lub 6. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" w terminie do końca marca roku, w którym jest dokonywana waloryzacja, o której mowa w ust. 4, wysokość wskaźnika waloryzacji oraz maksymalną wysokość kwoty opłaty, o której mowa w ust. 1, po waloryzacji.

Organ nadzoru wskazuje, że przepis § 2 ust. 2 uchwały wykracza poza delegację ustawową wynikającą z art. 52 ust. 1 u.f.z.o. Rada Miejska w Miastku na wskazanej podstawie prawnej może jedynie określić wysokość opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego uczniów objętych wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 6 lat, w czasie przekraczającym ustalony wymiar zajęć. We wskazanym zakresie nie mieści się uprawnienie do ustalania sposobu waloryzacji przyjętej kwoty (zob.: wyrok WSA w Olsztynie z dnia 17 lipca 2018 r., sygn. akt II SA/Ol 385/18). Należy również zauważyć, że waloryzacji podlega maksymalna wysokość opłaty ustalona w art. 52 ust. 3 u.f.z.o., a nie wysokość opłaty określona przez Radę Miejską. Waloryzacja maksymalnej opłaty i ogłoszenie jej nowej wysokości przez ministra właściwego ds. oświaty i wychowania odbywa się w trybie art. 52 ust. 7 u.f.z.o. Ogłoszenie zaktualizowanej maksymalnej wysokości opłaty nie wpływa bezpośrednio na stawkę ustaloną przez organ uchwałodawczy, której podwyższenie wymaga podjęcia kolejnej uchwały.

Z wyżej opisanych względów stwierdzenie nieważności § 2 ust. 2 uchwały Nr III/23/2024 Rady Miejskiej w Miastku z dnia 20 czerwca 2024 r. w sprawie ustalenia czasu bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki oraz wysokości opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego uczniów objętych wychowaniem przedszkolnym w publicznych przedszkolach oraz oddziałach przedszkolnych

w publicznych szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Miastko jest uzasadnione i konieczne.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie nieważności uchwały wstrzymuje jej wykonanie w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Od niniejszego rozstrzygnięcia nadzorczego służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem wojewody pomorskiego.

z up. Wojewody Pomorskiego
Dyrektor Wydziału Prawnego
i Nadzoru

Ewa Kuczyńska